

KOMMUNSTYRELSEKONTORET

Handläggare: Åse Frid
Titel: Kommunarkivarie
E-post: ase.frid@norrtalje.se

Till: Kommunstyrelsen

Gallring av handlingar kopplade till begäran om allmän handling

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår:

Kommunstyrelsen beslutar att gallra handlingar kopplade till begäran om allmän handling enligt gallringsutredning i bilaga 1. Gallringsutredning rörande handlingar kopplade till begäran om allmän handling den 2 december 2024. Gallringsbeslutet kan tillämpas retroaktivt.

Sammanfattning

Förslaget till beslut avser gallring av handlingstyper i hanteringsanvisningarna för kommunstyrelsen kopplade till begäran om allmän handling; process 2.4.4 *Tillhandahålla allmänna handlingar*, i syfte att inte i onödan spara på kopior av utlämnade handlingar och andra handlingar som uppkommer i samband med begäran om allmän handling, främst av integritetsskäl för individen.

Ärendet

Beskrivning

Stadsarkivet har skrivit en gallringsutredning färdigställd den 2 december 2024 med en sammanställning på aktuella handlingstyper och förslag till gallringsfrister i bilaga 1.

Kommunens informationsredovisning består av fyra delar; klassificeringsstrukturen, hanteringsanvisningar, processkartor och arkivbeskrivningar. Hanteringsanvisningarna utgår från klassificeringsstrukturen och dess processer enligt treställig punktnotation, och talar om hur olika typer av information ska hanteras. I hanteringsanvisningar för kommunstyrelsen gällande från den 1 januari 2023, finns ett antal handlingstyper kopplade till begäran om allmän handling; som begäran om allmän handling, kopia av utlämnad handling med sekretessbelagda uppgifter maskerade, med flera handlingstyper. För de flesta av dessa gäller idag bevarande.

Offentlighetsprincipen innebär att allmänna handlingar (information) hos myndigheter ska vara tillgängliga för allmänheten och kunna begäras ut av var och en. Bevarande av allmänna handlingar är regel, medan gallring utgör undantag.

Med gallring menas att förstöra allmänna handlingar. Genom att förstöra innehållet helt eller delvis begränsas allmänhetens tillgång till allmänna handlingar. All gallring ska därför ske varsamt.

Gallring av allmänna handlingar är dock en viktig del av en verksamhets arkivvård. Allmänna handlingar får gallras, under vissa förutsättningar. Gallring av allmänna handlingar ska inte innebära att allmänhetens rätt till insyn begränsas. Handlingarna som gallras ska sakna värde för rättskipning, förvaltning och forskning.

Gallringsbeslutets syfte är att möjliggöra gallring av information vid inaktualitet. Den främsta anledningen är för att skydda sökandens rätt till anonymitet vid begäran om allmän handling enligt tryckfrihetsförordningen 2 kap. 18§. Denna bestämmelse stadgar att myndigheter inte får efterforska identiteten på den som begär ut allmänna handlingar, annat än om identiteten behövs för att kunna pröva om det finns hinder mot att handlingen lämnas ut. För att grundtanken bakom skyddet för anonymitet inte ska förloras, bör myndigheter som huvudregel inte föra vidare information om sökandens identitet, även om identiteten hos den som begär ut allmänna handlingar skulle vara känd.

Gallringsbeslutet ska tillse att handlingar som inte är nödvändiga för rättskipning, förvaltning eller forskning inte belastar myndighetens arkiv, och samtidigt har det till syfte att skydda individens integritet. Handlingar kopplade till begäran om allmän handling bör inte bevaras längre än nödvändigt. Den främsta orsaken till detta är kraven på att tillgodose individens integritet i samband med begäran. En enskild som begär ut allmänna handlingar ska kunna känna sig trygg i att handlingar upprättade eller inkomna i samband med begäran om allmän handling endast bevaras så länge som det är nödvändigt för ärendets handläggande.

Lagkrav

I 2 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen (1949:105) stadgas att varje svensk medborgare skall ha rätt att ta del av allmänna handlingar.

Arkivlagen (1990:782) 10 § medger dock att allmänna handlingar får gallras. Vid gallring ska alltid beaktas att arkiven utgör en del av kulturarvet och att det material som återstår ska tillgodose rätten att ta del av allmänna handlingar, behovet av information för rättskipning och förvaltning, samt forskningens behov. Dessa behov anses tillgodosedda i och med att handlingarna bevaras så länge de är nödvändiga, de bedöms därefter sakna betydelse för ovanstående behov av följande skäl:

Tryckfrihetsförordningen (1949:105) 2 kap. 18 § stadgar rätten till anonymitet. Genom att bevara dessa handlingar kan denna rätt åsidosättas, vetskap om bevarandet kan inverka menligt på individen som begär ut allmänna handlingar. Det finns en risk att bevarandet kan verka avskräckande för den som står i begrepp att begära ut allmänna handlingar om begäran och kopior av maskerade handlingar och andra handlingar i samband med begäran bevaras för all framtid. Myndigheten får som huvudregel inte efterforska vem som gjort begäran eller hur handlingarna ska användas.

Koppling till gällande styrdokument

Norrtälje kommuns arkivreglemente antaget i kommunfullmäktige den 18 december 2017, dnr KS 2016–875

Ärendets beredning

Stadsarkivet har tagit initiativ till beredningen av detta ärende. Synpunkter har inhämtats från kommunens jurister samt från SKR, Sveriges kommuner och regioner.

Ekonomiska konsekvenser

Gallringsbeslutet medför en besparing av utrymme i myndigheternas arkiv, i övrigt inga andra ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Förslaget medför inga konsekvenser för barn.

Landsbygds- och skärgårdsperspektiv

Förslaget medför inga konsekvenser för landsbygd och skärgård.

Jenny Nordström
T.f. Kommundirektör

Johan Hernman
Stabs- och planeringschef
Kommunstyrelsekontoret

Bilaga/Bilagor

Bilaga 1 Gallringsutredning rörande handlingar kopplade till begäran om allmän handling den 2 december 2024.

Beslut skickas till

Kommunstyrelsen
Samtliga nämnder
Kommunala bolag och stiftelser
Norrälje Stadsarkiv